

ledes, at man giver Lov for dens indre Anliggender, aldeles uden at have hørt dens Raad, behandler man den da ikke som Tjenestepinden og ikke som den frie Kvinde; det er dog vel det, der adskiller den Tjenende fra den Frie, at med Tjeneren behøver man ikke at raadspørge sig, men med den Frie raadspører man sig, om man ogsaa har den øverste Magt, før en Afgjørelse træffes. Jeg vil ingenlunde, at alle kirkelige Ordninger skulle udskydes, indtil vi faae en Kirkeforfatning, men jeg begjærer kun, at den lovgivende Magt skal høre Kirkens Betænkning, før den afgjør saadanne Sager, og dersom den ikke gjør det, betragter den Kirkesamfundet som saa aldeles umyndigt, at det ikke engang maa raadspørges i dets egne Sager. At det skulde føre til yderligere Indskrænkning i Rigsdagens Myndighed, at man altsaa af Umhy. for, at dette store Apparat ikke skulde blive overflødigt, ikke vilde slippe disse Sager af Hænderne, selv om de efter deres Natur ikke henhørte herunder, det kan jeg ikke forstaae. Der kræves tilmed kun, at Kirken skal være hørt, forinden dens Anliggender afgjøres. Om mulig skulde baade Menighed og Geistlighed høres, men hvis dette ikke kan skee, saa dog idetmindste Kirkens øverste Tilsynsmænd. Den ærede Taler antog, at det maatte være en Conseqvent af Loven om Sognebaandets Løsning, at denne Lov kom ud, men jeg tillod mig allerede ved 1ste Behandling, at gjøre opmærksom paa, at Principet i denne Lov og Principet i Loven om Sognebaandets Løsning ere to forskjellige. Loven om Sognebaandets Løsning viser nemlig udtrykkelig dem, der have løst Sognebaandet, hen til fremmede Kirker, hvorimod denne Lov vil give dem Ret til, at faae Handlingerne udførte i deres Sognekirke. Hvad angaaer, at der er blevet sagt, at Præsten var ikke Kirkens Herre, men dens Tjener, er jeg overbevist om, at den ærede Landstthingsmand

for Bornholm (Mosfin), imod hvem denne Udtalelse blev rettet, ikke har meent Andet, end at naar Stedet skulde bruges, maatte det skee gjennem den for dette Sted bekliffede Kirkens Tjener. Jeg maa derfor endnu engang paa det Indstændigste tilraade Thinget at antage Dagsordenen, hvorved der kun anerkjendes det, som idetmindste har en høj Grad af Billighed for sig, at førend man afgjør et kirkeligt Anliggende ved en Lovgivningsact, skal man lade Kirken udtale sig derom.

Clausen: Den ærede 6te Landstthingsmand for 6te Kreds (Ploug) erklærede sig imod det Udtryk, der var brugt af den 3die Landstthingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen): at Kirken, dersom man fulgte den Vej, der i dette Lovforslag er anviist, vilde staae som træl-bunden. Det var maaskee for stærkt et Udtryk, men det er ikke saameget Udtrykket som Tanken, det gjælder om, og jeg troer, at den Tanke, der var betegnet ved Udtrykket, er fuldkommen sand og træffende. Jeg troer neppe, at Rogen vil finde det for stærkt at sige, at vor Kirke har indtil 1848 været trælbundet; thi den var en fuldkommen Statskirke, tvungen til at underkaste sig Lovgivninger, som toge ganske andre Hensyn end dem, der kunde hentes fra Kirkens eget Væsen. Spørgsmaalet er nu, om ikke Kirken atter vil blive en Statskirke, dersom den bliver, hvad saa mange ærede Medlemmer vilde søge at gjøre den til. Thi der er ikke nogen Garanti vundet derved, at istedetfor at Kirken tidligere stod under det danske Cancelli, staaer den nu under en Cultusminister; og der kan heller ikke søges nogen Garanti deri, at Rigsdagen udøver den kirkelige Lovgivning, aldenstund det er bitterligt, at Rigsdagen er sammensat uden det allermindste Hensyn til Kirken.